

Законопроект щодо забезпечення прав добросовісних платників податків на податковий кредит і припинення зловживання та інших порушень щодо ПДВ

Забезпечення належного адміністрування ПДВ без введення
ПДВ-рахунків

Основна мета законопроекту

- забезпечення прав добросовісних платників податків на податковий кредит з ПДВ;
- забезпечення виконання контролюючими органами та їх посадовими особами покладених на них функцій, в тому числі і щодо виявлення та усунення порушень податкового законодавства;
- запровадження ефективних заходів припинення зловживання та інших порушень щодо ПДВ (читати – «боротьби з «податковими ямами»).

Завантажити: [законопроект](#), [порівняльну таблицю](#).

Гарантії для добросовісних платників ПДВ

- заборона проведення повторних перевірок (за винятком перевірок у рамках кримінального провадження):

«Контролюючим органам забороняється проводити документальні позапланові перевірки, які передбачені пунктами 78.1.1, 78.1.4, 78.1.8, 78.1.12 цієї статті, у разі, якщо питання, що є предметом такої перевірки, були охоплені під час попередніх перевірок платника податків.

Обмеження у підставах проведення перевірок платників податків, визначені цим Кодексом, не поширюються на перевірки, що проводяться на звернення такого платника податків, або перевірки, що проводяться у межах кримінального провадження».

Гарантії для добросовісних платників ПДВ

- презумпція правомірності податкового кредиту за податковою накладною (ПН), зареєстрованою в Єдиному реєстрі податкових накладних (ЄР):

«У разі формування платником податку податкового кредиту на підставі зареєстрованої податкової накладної в Єдиному реєстрі податкових накладних, **податковий кредит вважається правомірно сформованим та не може бути зменшений контролюючими органами з причин розбіжностей, нікчемності правочинів, фіктивності контрагента, нереальності операцій та інших подібних причин.** Підтвердження факту реєстрації податкової накладної в Єдиному реєстрі податкових накладних є достатнім документальним підтвердженням правомірності формування податкового кредиту та не вимагає будь-якого іншого документального підтвердження. **Зазначене правило не застосовується щодо податкового кредиту, якщо неправомірність формування такого податкового кредиту, встановлена рішенням суду за результатами кримінального провадження щодо особи, притягнутої до кримінальної відповідальності за статтею 212-2 Кримінального кодексу України, яке набрало законної сили».**

Ефективні заходи боротьби з «податковими ямами»

- зупинення на 4 роки (протягом перехідного періоду для гармонізації з ЄС) дії правила виникнення податкових зобов'язань та права на податковий кредит у момент отримання коштів (крім спеціально встановлених випадків);
- створення обов'язкового реквізиту ПН щодо УКТЗЕД (з метою ефективного виявлення підміни товарів);
- додаткова інформація щодо платників податків для забезпечення прозорості в питаннях виявлення ризикових платників податків.

Ефективні заходи боротьби з «податковими ямами»

- ефективне використання баз даних посадовими особами контролюючих органів та надання доступу до баз даних Мінфіну:

«Податкова інформація, зібрана відповідно до цього Кодексу, може зберігатися та опрацьовуватися в інформаційних базах <...>, до яких надається доступ центральному органу виконавчої влади, що реалізує державну фінансову політику. <...>

Інформаційні бази використовуються <...> з метою аналізу та виявлення ризикових операцій платників податків, що мають вплив на показники податкового обліку з податку на додану вартість, та можуть становити порушення податкового законодавства.

За кожним фактом виявлених посадовою особою контролюючого органу порушень податкового законодавства <...>, за наслідками яких було порушено кримінальне провадження за статтею 205, 209, 212, 212² Кримінального кодексу України, щодо посадових осіб контролюючого органу проводиться службове розслідування на предмет наявності ознак бездіяльності.<...>»

Ефективні заходи боротьби з «податковими ямами»

1. Доповнення Кримінального кодексу ст. 212-2, яка передбачає кримінальну відповідальність за зловживання у сфері ПДВ:
 - реєстрація ПН в ЄР з недостовірною інформацією щодо товарів,
 - зворотне отримання коштів від покупця за нікчемними правочинами,
 - створення, придбання юридичних осіб з метою вчинення вищезазначених дій,
 - відповідальність для нотаріусів, державних реєстраторів, посадових осіб податкових органів та інших державних органів за невиконання своїх обов'язків, внаслідок чого були створені, придбані юридичні особи, які використовувались з вищезазначеною метою.

Ефективні заходи боротьби з «податковими ямами»

Стаття 212². Зловживання та інші порушення щодо податку на додану вартість

Оформлення (виписки, створення) **документа** (документів) в паперовому (електронному) вигляді, **з яким(и) законодавство пов'язує виникнення прав (обов'язків) з формування податкового кредиту (податкових зобов'язань), із зазначенням інформації про товари, які фактично не передаються або відрізняються від фактично переданих товарів в межах перших чотирьох цифр коду за УКТЗЕД (недостовірна інформація),** якщо сума податку на додану вартість зазначена в документі (документах), оформленому(них) протягом календарного місяця щодо товарів, інформація про які є недостовірною, перевищує 100 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян, -

карається штрафом, який дорівнює двократному розміру суми податку на додану вартість, зазначеній в документі(ах) щодо товарів, інформація про які є недостовірною, але не менше ніж вісім тисяч неоподатковуваних доходів громадян, з позбавленням права займати посади, пов'язані з веденням бухгалтерського та/або податкового обліку протягом трьох років.

Продовження Статті 212²

Створення або придбання суб'єктів підприємницької діяльності (юридичних осіб), з метою вчинення дій, передбачених частиною першою цієї статті, -
карається штрафом, який дорівнює десятикратному розміру суми податкового кредиту, сформованого <...> в результаті вчинення дій, передбачених частиною першою цієї статті з використанням такого (створеного або придбаного) суб'єкта підприємницької діяльності<...>.

Неналежне виконання державним реєстратором, нотаріусом, працівником банківської установи, службовою особою правоохоронного органу, центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну податкову і митну політику та його територіальних підрозділів, <...>, в наслідок чого стало можливим створення або придбання суб'єкта підприємницької діяльності (юридичної особи), який був використаний з метою вчинення дій, передбачених частиною першою цієї статті, -
карається позбавленням права обіймати посади <...> строком від 2 до 5 років.

Ефективні заходи боротьби з «податковими ямами»

2. Внесення змін до статті 214 КПК України щодо заборони початку кримінального провадження за статтею 212 до набрання чинності рішенням суду апеляційної інстанції:

«У разі надходження заяви, повідомлення про вчинене кримінальне правопорушення, передбачене ст. 212 Кримінального кодексу України, або самостійного виявлення слідчим або прокурором обставин, що можуть свідчити про вчинення такого кримінального правопорушення, **слідчий або прокурор зобов'язаний попередньо перевірити, чи має відповідне грошове зобов'язання, <...> статус узгодженого** і чи було таке узгоджене грошове зобов'язання сплачене платником податків у порядку та строки, <...>.

У разі, якщо визначене у рішенні податкового органу **має статус неузгодженого, або <...> грошове зобов'язання було сплачене** платником податків у порядку та строки, <...>, **дані** щодо такого діяння до Єдиного реєстру досудових розслідувань **не вносяться**, а досудове розслідування не проводиться.»

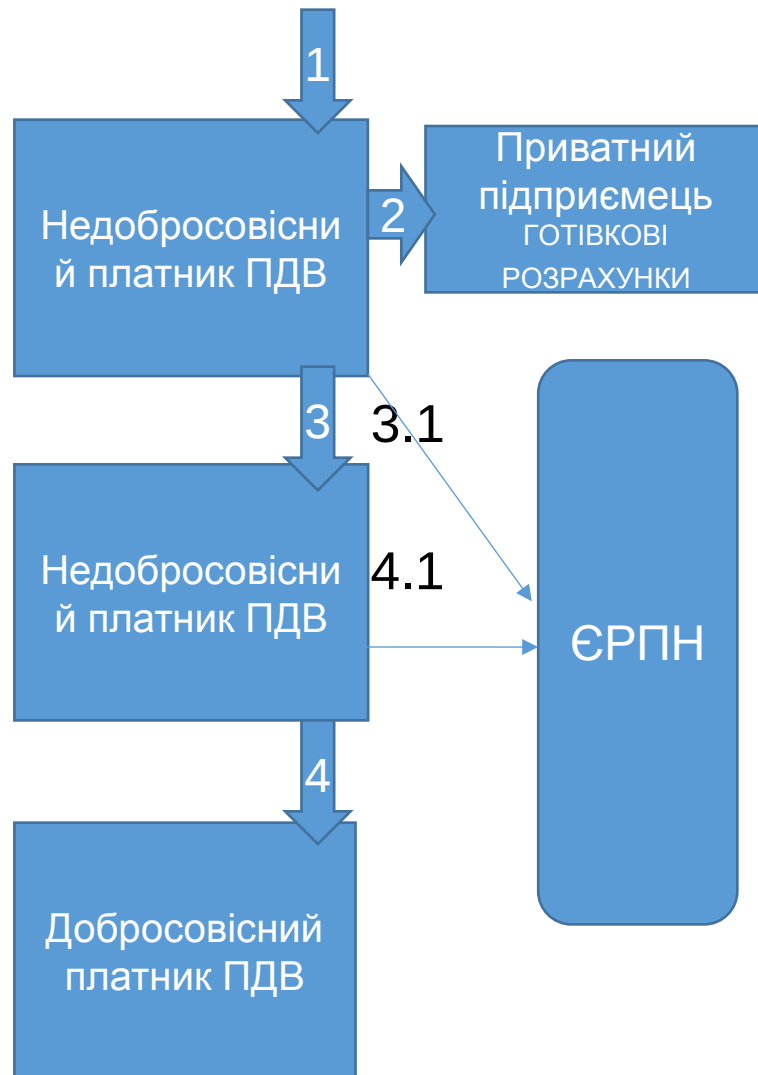
Ефективні заходи боротьби з «податковими ямами»

2. Заборона укладення угод про визнання винуватості за статтею 205 КК України, оскільки такі угоди зачіпають права третіх осіб – платників податків та використовуються податковими органами як підстава для позбавлення всіх платників ПДВ по ланцюгу права на податковий кредит.

** Особа, яка погоджується на угоду, отримує, як правило, штраф до 17000 грн. незалежно від завданої державі шкоди.*

*** Фактичну шкоду податківці починають відшкодовувати з добросовісних платників податків через зменшення податкового кредиту.*

Як це працює (приклад)

1. Імпорт продукції
2. Продаж імпортованої продукції за готівку
3. Безтоварна операція

3.1 Реєстрація ПН. В момент реєстрації бази даних ДФС за алгоритмом виявляють нестандартну операцію, що дає підстави для вжиття заходів для перевірки товарності операції. Для цього працівники податкової міліції мають повноваження для фактичного відвідування платників податків та перевірки наявності товару (детальніше слайд №6). Своєчасне вжиття заходів дає можливість притягнути до відповідальності за сам факт виписки ПН з недостовірними даними. Притягнення до кримінальної відповідальності дає підстави для зменшення ПК недобросовісному платнику за безтоварною операцією.

4. Продаж продукції

4.1 Реєстрація ПН. Добросовісний платник податку отримав право на податковий кредит. Таке право не може бути оскаржено (наявна зареєстрована ПН) у зв'язку з безтоварністю операції по ланцюгу. Платник податків позбавляється обов'язку документально доводити придбання та продаж товару за наявності зареєстрованої ПН.

Повноваження податкової міліції для виявлення безтоварних операцій

- **підпункт 350.1.2 ПК** - проводить відповідно до закону оперативно-розшукову діяльність, а також досудове розслідування в межах наданої законом компетенції, вживає заходів щодо відшкодування завданих державі збитків;
- **підпункт 350.1.12 ПК** - виявляє кримінальні та інші правопорушення у сфері оподаткування, митній та бюджетній сферах, встановлює місцезнаходження платників податків, проводить опитування їх засновників, посадових осіб;
- **пункт 15 статті 11 Закону України "Про міліцію"**:
(мають право) входити безперешкодно у будь-який час доби:
 - а) на територію і в приміщення підприємств, установ і організацій, в тому числі митниці, та оглядати їх з метою припинення злочинів, переслідування осіб, підозрюваних у вчиненні злочину, при стихійному лихові та інших надзвичайних обставинах;
 - б) на земельні ділянки, в жилі та інші приміщення громадян у разі переслідування злочинця або припинення злочину, що загрожуює життю мешканців, а також при стихійному лихові та інших надзвичайних обставинах;

Повноваження податкової міліції для виявлення безтоварних операцій (продовження)

- пункт 24 статті 11 Закону України «Про міліцію»:

вимагати від керівників підприємств, установ і організацій пояснення по фактах порушення законодавства, перевірка додержання якого віднесена до компетенції міліції, а також у порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України, проводити перевірки по фактах порушення законодавства, контроль за додержанням якого віднесено до компетенції міліції, вимагати проведення інвентаризацій і ревізій відповідних сфер фінансово-господарської діяльності ; за рішенням суду в присутності понятих та керівників підприємств, установ, організацій, фізичних осіб, щодо яких проводиться перевірка, витребувати і вилучати оригінали документів, що свідчать про правопорушення, зразки сировини і продукції, а до ухвалення такого рішення суду – в присутності понятих та керівників підприємств, установ, організацій, фізичних осіб, щодо яких проводиться перевірка, вивчати документи, що свідчать про правопорушення, за рахунок відповідного органу міліції робити з них копії із залишенням особам, щодо яких проводиться перевірка, опису документів, з яких виготовлено копії, опечатувати каси, склади та архіви на термін не більше 24 годин з моменту такого опечатування, зазначеного в протокол.

ДЯКУЮ ЗА УВАГУ!

Олександр Шемяткін

Партнер

ВТС Консалтинг

вул. Паньківська 5
01033 Київ, Україна

Т +38 (0) 44 490 71 97

Ф +38 (0) 44 492 88 59

E-mail: a.shemiarkin@wts.ua

www.wts.ua; www.kmp.ua